

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ครั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์
2. เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ขั้นตอนศึกษาปัญหาการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ เพศชายที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ จำนวน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล ส่วนที่ 2. แบบทดสอบความรู้เรื่องโรคเอดส์ ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ สำหรับส่วนที่ 3. แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ ส่วนที่ 4. แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง และส่วนที่ 5. แบบสอบถามพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ช่วงที่ 2 ขั้นตอนสร้างรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์

ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ เพศชายที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ จำนวน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล ส่วนที่ 2. แบบทดสอบความรู้เรื่องโรคเอดส์ ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ สำหรับส่วนที่ 3. แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ส่วนที่ 4. แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง และส่วนที่ 5. แบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ ที (Dependent samples t - test)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชากรส่วนมากอายุ 17 ปี (ร้อยละ 62.5) อายุเฉลี่ย 16.8 ปี บิดา จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 52.5) อาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 40.0) มารดา จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 75.0) อาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 35.0) และปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา (ร้อยละ 65.0)

2. ประชากรส่วนมากมีคะแนนความรู้เรื่องโรคเอดส์ 7 คะแนน (ร้อยละ 25.0) รองลงมา 10 คะแนน (ร้อยละ 22.5) และ 8 คะแนน (ร้อยละ 17.5) คะแนนเฉลี่ย 8.9 คะแนน คะแนนสูงสุด 13 คะแนน คะแนนต่ำสุด 6 คะแนน

3. ประชากร ในภาพรวมปัญหาเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรม การป้องกันโรคเอดส์ ระดับปัญหาน้อย ($\mu = 2.34, \sigma = .49$) เมื่อจำแนกปัญหารายชื่อ พบว่า ปัญหาข้อการสามารถถามคู่รักว่าเขาเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันมาก่อน ระดับปัญหามาก ($\mu = 3.53, \sigma = 1.49$) รองลงมา ระดับปัญหาปานกลาง ได้แก่ ปัญหาข้อถ้าคนรักชวนไปเที่ยวและดองนอน

ค้างคืนด้วยกันตามลำพังจะปฏิเสธและไม่ไปเที่ยวด้วย ($\mu = 3.33, \sigma = 1.10$) และเมื่อมีความต้องการทางเพศเกิดขึ้นสามารถสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองได้ ($\mu = 3.18, \sigma = 1.11$)

4. ประชากรในภาพรวมปัญหาเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ระดับปัญหาน้อย ($\mu = 2.25, \sigma = .37$) เมื่อจำแนกปัญหารายชื่อ พบว่า ปัญหาข้อการรู้สึกที่น่าจะนับถือตนเองมากกว่านี้ระดับปัญหามาก ($\mu = 3.78, \sigma = .30$) รองลงมา ระดับปัญหาปานกลาง ได้แก่ ปัญหาข้อไม่เคยทำอะไรสำเร็จเลย ($\mu = 2.65, \sigma = .62$)

5. ประชากรในภาพรวมปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ระดับปัญหาน้อยที่สุด ($\mu = 1.32, \sigma = .68$) เมื่อจำแนกปัญหารายชื่อ พบว่า ปัญหาข้อในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ร่วมเพศกับแฟน คนรักหรือเพื่อนสนิท ระดับปัญหาน้อย ($\mu = 1.90, \sigma = .68$)

6. ประชากรหลังการทดลองรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ มีความรู้ สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ประชากรหลังการทดลองรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ มีปัญหาการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์น้อยกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ประชากรหลังการทดลองรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ มีปัญหาการเห็นคุณค่าในตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์น้อยกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. ประชากรหลังการทดลองรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ มีปัญหาพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์น้อยกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของประชากร ส่วนมากอายุ 17 ปี อายุเฉลี่ย 16.8 ปี บิดามารดาการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา อาชีพรับจ้าง มารดาจบการศึกษา สูงสุดระดับประถมศึกษา อาชีพเกษตรกรรม และปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ธานีพันธ์ สุธีประเสริฐ (2543) พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุเฉลี่ย 17 ปี 2 เดือน ส่วนมากอาศัยอยู่กับบิดา และมารดา เสว ภูแส (2544) พบว่า นักเรียนนักศึกษาส่วนใหญ่อายุระหว่าง 15-19 ปี บิดามารดา

อาชีพ เกษตรกรรม และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี คือ การพักอาศัย และสายหยุด กุลการชาย (2545) พบว่า ชาวชนส่วนใหญ่อายุระหว่าง 15 – 19 ปี บิดามารดา หรือผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร

2. ผลการศึกษาปัญหาการการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ระดับปัญหาค้นต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ด้านความรู้เรื่องโรคเอดส์ การวิจัยพบว่า ประชากรมีความรู้เรื่องโรคเอดส์ต่ำ โดยส่วนมากมีคะแนนความรู้เรื่องโรคเอดส์ 7 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 8.9 คะแนน คะแนนสูงสุด 13 คะแนน คะแนนต่ำสุด 6 คะแนน ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของสายหยุด กุลการชาย (2545) พบว่า ชาวชนส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องโรคเอดส์ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชากรส่วนมากเป็นนักเรียนที่มาจากต่างอำเภอหรือต่างจังหวัด ทำให้โอกาสที่จะได้รับความรู้เรื่องโรคเอดส์ที่ถูกต้องจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือสื่อต่าง ๆ มีน้อย

2.2 ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ซึ่งทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง นี้ แบนดูรา (Bandura. 1977) กล่าวว่า บุคคลถ้ามีความคาดหวังหรือความเชื่อมั่นในความสามารถตนเอง โดยทราบว่าจะต้องทำอะไรบ้าง ทำอย่างไร และเมื่อทำสำเร็จแล้วจะได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้ บุคคลก็จะทำสิ่งนั้น การวิจัยพบว่า ปัญหาด้านการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ระดับปัญหาน้อย จำแนกปัญหา รายข้อ พบว่า ปัญหาข้อการสามารถถามผู้รักว่าเขาเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันมาก่อน ระดับปัญหามาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โดยธรรมชาติของคนทั่วไปมักไม่กล้าที่จะถามเรื่องส่วนตัวเกี่ยวกับประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของบุคคลอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับคนที่เป็นผู้รัก เพราะอาจทำให้คนที่เป็นผู้รักโกรธและเลิกคบกันได้

2.3 ด้านการเห็นคุณค่าในตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ซึ่งทฤษฎีการเห็นคุณค่าในตนเองนี้ โรเซนเบิร์ก (Rosenberg. 1965) กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นความเคารพนับถือตนเอง และคิดว่าตนเองมีคุณค่า การวิจัยพบว่า ปัญหาด้านการเห็นคุณค่าในตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ระดับปัญหาน้อย โดยปัญหาข้อการรู้สึกว่าจะนับถือตนเองมากกว่านี้ ระดับปัญหามาก ซึ่งขัดแย้งกับการวิจัยของ ชานินทร์ สุทธิประเสริฐ (2543) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง ระดับปานกลางมากที่สุด รองลงมาในระดับสูง และระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนมาก บิดามารดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีอาชีพรับจ้างหรือเกษตรกร ทำให้ไม่มีเวลาในการใส่ใจดูแล และคอยให้กำลังใจแก่บุตรของตน

2.4 ด้านพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคเอดส์ การวิจัยพบว่า ปัญหาด้านพฤติกรรม การป้องกันโรคเอดส์ ระดับปัญหาน้อยที่สุด โดยปัญหาข้อในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมาพบร่วมกับแฟน คนรักหรือเพื่อนสนิท ระดับปัญหาน้อย ซึ่งขัดแย้งกับการวิจัยของ ประภาพร โอภาสสวัสดิ์ (2537) พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ชาย ร้อยละ 44.0 เคยมีเพศสัมพันธ์ ปวีณา สายสูง (2541) พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 61.9 มีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน กิติพงศ์ กลิ่นแมน (2542) พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับแฟน คนรักหรือเพื่อนสนิท เสว ภู่แสด (2544) พบว่า เพื่อนหรือแฟนหรือ คนรัก เป็นกลุ่มบุคคลที่นักเรียนนักศึกษา มีเพศสัมพันธ์ด้วยมากที่สุด (ร้อยละ 96.5) พรพรรณชนก อินทรหงษา (2546) พบว่า กลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว ร้อยละ 15.9 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก หรือแฟน และ สุรสิงห์ วิสสุตรตน และคนอื่น ๆ (2546) พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 68 เคยมีเพศสัมพันธ์ ทั้งหมดมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักหรือแฟน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชากรส่วนมากพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ทำให้ไม่มีโอกาสไปเที่ยวเตร่กับแฟน คนรักหรือเพื่อนสนิท ในสถานที่ที่มีโอกาสให้มีเพศสัมพันธ์ได้ง่าย เช่น สถานบันเทิงยามราตรี เป็นต้น

3. ผลการทดลองรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ด้านความรู้เรื่องโรคเอดส์ การวิจัยพบว่า หลังการทดลองรูปแบบการพัฒนา ศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขา อิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ประชากรมีความรู้เรื่อง โรคเอดส์สูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พรพรรณชนก อินทรหงษา (2546) พบว่า ความรู้เรื่องโรคเอดส์ หลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - value < 0.05$) และอ็อกลีย์ (Oxley, 2002) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการทดลองการจัดกิจกรรม มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ สูงขึ้น ร้อยละ 20 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในระหว่างการทดลองรูปแบบ การพัฒนาศักยภาพในการป้องกัน โรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ประชากรได้รับความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรค เอดส์อย่างชัดเจนจากทีมวิทยากรและจากสื่อที่วิทยากรนำเสนอ ซึ่งสามารถทำให้เห็นภาพทั้งในด้าน เชื้อโรค ภาพผู้ป่วยโรคเอดส์(พยาธิกำเนิดของโรค) การติดต่อของโรค และการป้องกันโรค เป็นต้น

3.2 ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคเอดส์ การวิจัยพบว่า หลังการทดลองรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ประชากรมีปัญหากการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคเอดส์น้อยกว่า

ก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นย่อมหมายความว่า ภายหลังจากทดลองรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ประชากร มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พัชรา อุบลสวัสดิ์ (2535) พบว่า หลังการทดลอง 4 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถตนเองในการป้องกันโรคเอดส์สูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่มควบคุม มนจิชา มณีเลิศรดา (2537) พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในความสามารถของตนเองในการป้องกันโรคเอดส์ก่อนการทดลองและภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ กลุ่มทดลองนั้นมีคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในความสามารถของตนเองในการป้องกันโรคเอดส์ สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P - \text{value} = 0.014$) แสงสุรีย์ ทัศนพูนชัย (2540) พบว่า หลังการทดลอง 1 และ 4 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีการรับรู้ความสามารถในตนเองสูงกว่าก่อนทดลอง และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และทอเรส, เฟร์นันเดซ และ แมคซีร์รา (Torres, Fernandez. and Maceira.1995) พบว่า ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมสุขภาพโดยทั่ว ๆ ไป ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ ทางบวกกับสุขภาพจิต (ความเชื่อมั่นในตนเอง และความพอใจในชีวิตของตนเอง) และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสุขวิทยาส่วนบุคคลในกลุ่มอายุ 12 - 13 ปี ($p - \text{value} < 0.05$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในระหว่างการทดลองรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ประชากร ได้รับการกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าจากทีมวิทยากร และผลจากการได้ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในกลุ่มเอง

3.3 ด้านการเห็นคุณค่าในตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ การวิจัยพบว่า หลังการทดลองรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ประชากร มีปัญหาการเห็นคุณค่าในตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์น้อยกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นย่อมหมายความว่า ภายหลังจากทดลองรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ประชากร มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของพัชรา อุบลสวัสดิ์ (2535) พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์แปรตามกันกับคะแนนความสามารถของตนเองในการป้องกันโรคเอดส์ นั่นคือ ผู้ที่มีการเห็น

คุณค่าในตนเองสูง ก็จะมีความสามารถตนเองในการป้องกันโรคเอดส์สูง ผ่องสาย จุงใจไพศาล และแจ่มจิดต์ เทพนามวงศ์ (2540) พบว่า ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .39, p < .001$) ทิฟฟานี และคนอื่น ๆ (Tiffany, et all.1995) พบว่า ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความใกล้ชิดสนิทสนมกับบิดามารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.22, r = 0.24$ ตามลำดับ $p - value < 0.01$) เบ็กก และรัสท์ (Blake and Rust. 2002) พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองด้านความสัมพันธ์ทางบวกกับกลุ่มคน อ็อกลีย์ (Oxley. 2002) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการทดลองการจัดกิจกรรมรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้นร้อยละ 20 และกิลลอน, คร็อกและไบเลย์ (Guillon, Crocq and Bailey. 2003) พบว่า หลังการทดลอง 12 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้ป่วยที่มีประวัติเคยฆ่าตัวตาย และกลุ่มเปี่ยงเบนทางเพศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในระหว่างการทดลองรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ประชากรได้รับการเสริมสร้างให้เห็นว่าทุกคนมีคุณค่าในตนเองจากทีมวิทยากร และอาจเป็นผลมาจากการยอมรับว่าทุกคนมีคุณค่าของสมาชิกภายในกลุ่มด้วย

3.4 ด้านพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ การวิจัยพบว่า หลังการทดลองรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ประชากร มีปัญหาพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์น้อยกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นข้อมหมายความถึงว่า ภายหลังกการทดลองรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ประชากร มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุทธิสารณ์ วัฒนมะโน (2541) พบว่า ภายหลังกการทดลองกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองและดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในระหว่างการทดลองรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ประชากร ได้รับความรู้ที่ถูกต้องเรื่องโรคเอดส์ รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถ และรู้ว่าตนเองมีคุณค่าจากทีมวิทยากรและจากสมาชิกภายในกลุ่ม จึงเกิดความรู้สึกตระหนักว่าโรคเอดส์เป็นโรคที่มีอันตรายร้ายแรงแต่สามารถป้องกันได้ด้วยกรมีพฤติกรรมที่ถูกต้องและเหมาะสม จึงได้ถือปฏิบัติ และปรับลดพฤติกรรมที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอดส์ของตนเองลง

ข้อเสนอแนะ

โดยสรุปการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ประชากรส่วนมากอายุ 17 ปี อายุเฉลี่ย 16.8 ปี บิดาจบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา อาชีพรับจ้าง มารดา จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา อาชีพเกษตรกร และปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา สำหรับปัญหาการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของประชากร พบว่า ด้านความรู้เรื่องโรคเอดส์ ประชากรมีความรู้เรื่องโรคเอดส์ต่ำ โดยส่วนมากมีคะแนนความรู้เรื่องโรคเอดส์ 7 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 8.9 คะแนน คะแนนสูงสุด 13 คะแนน คะแนนต่ำสุด 6 คะแนน ในด้านการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรม การป้องกันโรคเอดส์ ในภาพรวมระดับปัญหาน้อย เมื่อจำแนกรายชื่อ พบว่า ปัญหาข้อการสามารถถามคู่รักว่าเขาเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันมาก่อน ระดับปัญหา มาก สำหรับด้านการเห็นคุณค่าในตนเองต่อพฤติกรรม การป้องกันโรคเอดส์ระดับปัญหาน้อย เมื่อจำแนกรายชื่อ พบว่า ปัญหาข้อการรู้สึกว่าจะนับถือตนเองมากกว่านี้ ระดับปัญหา มาก และด้านพฤติกรรม การป้องกันโรคเอดส์ระดับปัญหาน้อยที่สุด เมื่อจำแนกรายชื่อ พบว่า ปัญหาข้อในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา ร่วมเพศกับแฟนคนรักหรือเพื่อนสนิท ระดับปัญหาน้อย แสดงให้เห็นว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ เพศชาย วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ มีศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ไม่เพียงพอ เนื่องจากขาดความรู้ที่ถูกต้องและมีพฤติกรรมที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ และพบว่ารูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ภายหลังจากทดลองสามารถทำให้ประชากรมีความรู้เรื่องโรคเอดส์สูงขึ้น มีปัญหาการรับรู้ความสามารถของตนเองน้อยลง มีปัญหาการเห็นคุณค่าในตนเองน้อยลง และมีปัญหาพฤติกรรม การป้องกันโรคเอดส์น้อยลงด้วย

โรคเอดส์เป็นโรคที่ทำให้ประเทศชาติสูญเสียทรัพยากรบุคคลไปปีละจำนวนมาก ซึ่งความจริงแล้ว แม้ว่าโรคเอดส์จะไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ แต่โรคนี้ก็สามารถป้องกันได้ กลุ่มนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 เป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญกลุ่มหนึ่ง ซึ่งจะเป็นกำลังของชาติในอนาคต หากมีการให้ความรู้พื้นฐานเรื่องเพศศึกษาและการป้องกันโรคติดต่อที่เกิดจากเพศสัมพันธ์ และ โรคเอดส์ ที่ถูกต้องและเหมาะสม กลุ่มนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ดังกล่าวจะสามารถประพฤติปฏิบัติตนในการป้องกันโรคได้อย่างถูกต้องต่อไปทั้งในปัจจุบัน และในอนาคต

การป้องกันโรคเอดส์ไม่ใช่ภาระกิจหน้าที่ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว พอกกล่าวถึงเรื่องโรคภัยไข้เจ็บก็จะนึกถึงกระทรวงสาธารณสุขก่อน แต่โรคเอดส์เป็นโรคที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงต้องร่วมกันดำเนินการจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงขอเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ
2. ด้านการให้ความรู้

1. ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ปัญหา นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ไม่เหมาะสม ตัวนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ เป็นต้นเหตุของปัญหา ผู้เกี่ยวข้องหรือสิ่งแวดล้อม ต่างก็มีประสบการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่แตกต่างกัน ทางหน่วยงานสาธารณสุขมีประสบการณ์ด้านการป้องกันควบคุม และรักษาโรค สถานศึกษา ชุมชนมีประสบการณ์ เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ขณะอยู่ในสถานศึกษา และใน ชุมชน ส่วนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ มีประสบการณ์เกี่ยวกับกลุ่มและสภาพของสังคมที่ทำให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ดังนั้นการจัดทำแผนงานโครงการ เพื่อสนองนโยบายและยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน ควรจะมีหน่วยงานหลักอย่างน้อย 3 หน่วยงานร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการ ได้แก่ หน่วยงาน สาธารณสุข หน่วยงานด้านการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจมีหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง มาร่วมเป็นคณะทำงานด้วย เช่น องค์กรภาคเอกชน ตัวแทนหรือผู้นำเยาวชนระดับอาชีวศึกษา ฯลฯ เป็นต้น โดยให้คณะทำงานดังกล่าวร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการ กำหนดเป้าประสงค์ร่วมกัน กำหนดโครงการ บทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน กิจกรรมที่ต้องดำเนินการร่วมกัน งบประมาณ และการใช้งบประมาณร่วมกัน จะทำให้ได้แผนงานโครงการที่ชัดเจน ทำให้สะดวกในการติดตาม ควบคุมกำกับและประเมินผล

2. ด้านการให้ความรู้ การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาและการป้องกันแก้ไขปัญหา เอดส์ ขอเสนอแนะไว้ 2 ประการ ดังนี้

2.1 การให้ความรู้แนวกว้าง ดำเนินการโดยวิธีผ่านสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ เช่น เลียงตามสายหอกระจายข่าวในโรงเรียน ในหมู่บ้าน หรือในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดนิทรรศการ ทั้งโดยการจัดเป็นการเฉพาะและร่วมจัดในงานอื่น ๆ แผ่นปลิว แผ่นพับ ป้ายโฆษณา ป้ายนิเทศ เป็นต้น ทั้งนี้จะสามารถดำเนินการได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับงบประมาณ แต่ที่สำคัญยิ่งก็คือ กลุ่มประชากรเป้าหมายที่ต้องการให้ รับรู้เป็นเป้าหมายสำคัญ คือ นักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และกลุ่มบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เพราะบิดามารดาหรือ ผู้ปกครอง เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 โดยตรง ดังนั้นหากบิดามารดาหรือผู้ปกครองได้มีโอกาสรับรู้ด้วยจะ ได้มีส่วนในการสังเกต พฤติกรรม การกระทำของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 หากสงสัยหรือพบ

มีความคิดปกติกจะได้ดำเนินการแก้ไขก่อนที่ปัญหานั้นจะเกิด โดยเฉพาะปัญหาพฤติกรรมที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอดส์ ไม่ว่าจะจากพฤติกรรมทางเพศ การใช้ของมีคมร่วมกัน รวมถึงการใช้สารเสพติดด้วย

2.2 การให้ความรู้แนวคิด สามารถดำเนินการได้โดยการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ หรืออาจดำเนินการในรูปแบบอื่น เช่น การสร้างอาสาสมัครเรื่องโรคเอดส์ในสถานศึกษา ซึ่งอาสาสมัครกลุ่มนี้จะต้องผ่านการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ มาแล้ว และสามารถให้คำแนะนำคัดเตือนกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ เพราะอาสาสมัครกลุ่มดังกล่าวจะเป็นผู้ที่นักเรียนระดับอาชีวศึกษามีความใกล้ชิด เป็นกันเอง และเป็นกลุ่มเพื่อนที่นักเรียนระดับอาชีวศึกษาให้ความไว้วางใจมากกว่า

สำหรับผู้ที่จะนำรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ไปใช้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ก่อนที่จะนำไปใช้ วิทยากรต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาของกิจกรรมจุดประสงค์ของกิจกรรม และวิธีการปฏิบัติตามกิจกรรม เพื่อที่จะได้ดำเนินการตามกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. วิทยากรจะต้องเตรียมเอกสาร ใบงานและสื่อต่าง ๆ ให้พร้อม ตลอดจนอุปกรณ์ให้ครบและควรทดสอบเครื่องมือดังกล่าวก่อน
3. วิทยากรควรอธิบายการทำกิจกรรมบางอย่างให้นักเรียนเข้าใจก่อนและฝึกให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาหรือกิจกรรมที่ดำเนินการ เพื่อนำไปสู่การมีความรู้และพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ที่ถูกต้องต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ ในกลุ่มสหกิจ
2. ควรมีการทำวิจัยรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของแกนนำนักเรียนอาชีวศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
3. ควรมีการทำวิจัยรูปแบบการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ เปรียบเทียบกับรูปแบบอื่น ๆ